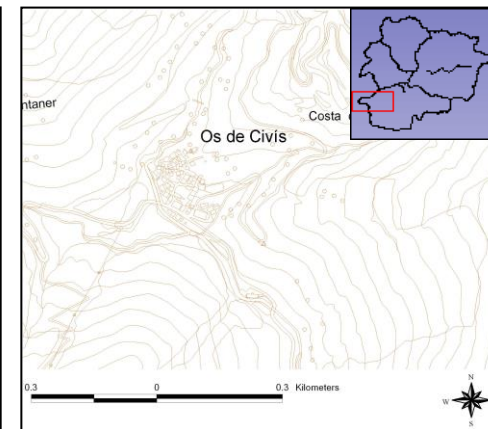
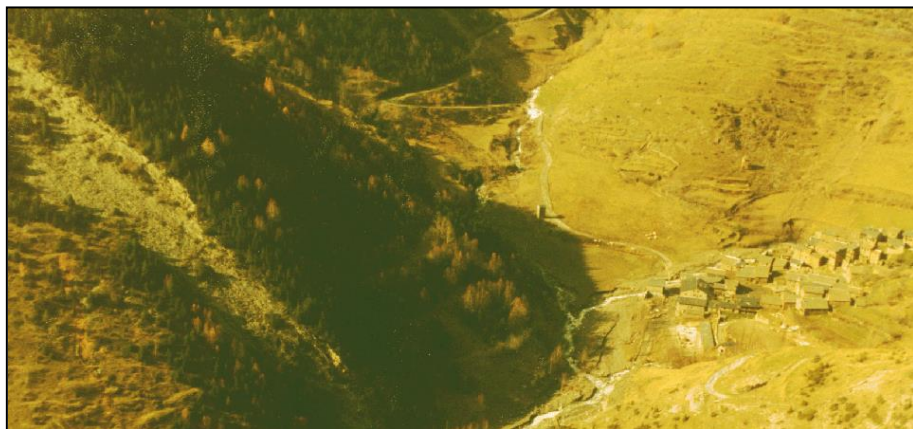

TOPÒNIM: RIU D'OS / OS DE CIVÍS

Sant Julià de Lòria-Alt Urgell (Valls de Valira)-La Massana

COORDENADES: curs fluvial

FITXA**DESCRIPCIÓ FISIogrÀFICA:**

El riu d'Os és un afluent per la dreta del riu Gran Valira (vall d'Os), es localitza a cavall entre Andorra i l'Alt Urgell (la parròquia de la Massana i a l'Alt Urgell), amb els principals efectes importants afectacions associades a aiguats i esllavissades.

ETIMOLOGIA: Coromines (*OnCat*) assenyala: “Que és preromà és evident, i també que pertany a les sèries de noms en *-oss*, com ja veié Meyer-Lübke (*BDC* XI, 8). (...) la *O-* de l'Acte de 839, font tan venerable, encara que més tard hi domini tant una *A-*, que pot resultar la dissimilació (cf. la var. *Eós*, mod. I ja 1092), ens indueix a admetre que és germà de la sèrie *Oveix*, *Ovís*, *Ovarra*, *Ovansa*, i fins el NP castellà antic *Oveco*; i també del modern *Oix* de l'alta Garrotxa que fou originàriament *Ovoxe* segons els docs. Vegeu-ne més en les notes sobre aquests noms; sobretot el d'*Ovís*; i en particular *Ovoxe*, que ens remet clarament al gran sufix ibero-aquitànic *-XO*, *-XE* (cf. l'article *Altès*). En conclusió: comptem amb bones bases per conjecturar que hi ha ací el basc *oe / obe* ‘llit, jaç’; creuríem en el sentit de ‘jaç de pastor’, ‘jaça de ramat’ (*ETC.* I, 208)”.

Així mateix, i atenent que al vessant septentrional atlàntic del Pirineu es localitzen també diversos topònims que tenen una retirada considerable, tant físicament com gràfica, amb el riu d'Os, es planteja que potser podria ser versemblant trobar-hi una explicació hidronímica.

Ouosse (Urgellia 1, 2, 839 —document fals: principis segle XI), Auos (Urgellia 9, 1.199 bis, 1102), Auuoss (Urgellia 9, 1.250, 1109), Euos (Urgellia 9, 1.262, 1110), Ehoss (Urgellia 9, 1.500, 1148), Eoss (Urgellia 9, 1.500, 1148), Aos (Urgellia 10, 1.519, 1154), Ahos (Urgellia 10, 1.542, 1159), Aos (Urgellia 10, 1.544, 1159), Aoss (Urgellia 10, 1.563, 1162), Aos (Urgellia 10, 1.571, 1163), Aoss (Urgellia 10, 1.738, 1178)

ALTRES TOPÒNIMS SIMILARS I TAUTOLOGIES: Ousse (afluent de la gave de Pau) l'Ousse (afluent del canal d'Alaric), l'Ousse des Bois (afluent de la gave de Pau), l'Ousse (afluent del Gers), l'Ousse (nom antic d'un torrent que alimenta l'estany d'Aureilhan, l'Ouzom (afluent de la gave de Pau), l'Oussouet (afluent de l'Adour), la vall d'Ossau,

CODI: OS